

ACC. N:R. 4312

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: [Signature]
Härad: Rönneberg Adress: [Signature]
Socken: Billeberga Berättat av: x
By: Billeberga 1934 Född år i
Uppteckningsår:

1a.

- Uppteckningen rör Byslagen i Billeberga by
- x Sid. 1-2 Berättelse af bonden Lars Jönsson från i byn år 1853.
- " 3 Handlingar i bys lada.
- " 4 Bys lada.
- " 5-6 Byggnader.
- " 7 Byggnadlingar förvarade hos herrar E. Håkansson.
- " 8-9 Öfverskriftnar om älderman-
nens skyldighet angående vägar 1860.
- " 10-12 Handling om äldermannsämnet 1820.
- " 13-16 Förteckning på bys handlingar.

56 sid.

Äldermannsstiftelsen finnes bara. Om-
bytet af älderman har alltid varit den
1 maj. Spelman gör omkring från gård
till gård. Den som har 4 delar man-
nat är älderman ett år, och det finnes
flera stiftelser i byn. Några mun-
der är enklare till mindre byar,
och innehållarna af dessa äres-
barnen om byn som i egenhet
af älderman skall anse sig för alla
stiftelser.

Förhöring för spelman hade älders-
mannens åldrig.

Vid äldermannskapet har den upprä-
nat det omkring byarna 1. Den, som
vidre hade byarna byarna 2, fick
byn. När man byn, fick man en

konst, och sedan allen samlat gjorde
man upp rådsenskrifverna. Så följde
kaffegötar och brödsyg men i regel
ingen måltid.

Den, som blev för sent till sam-
lingen, fick betän 25 öre och den,
som missat, 50 öre.

Samlingar hölls i skolan eller
hos äldermanen.

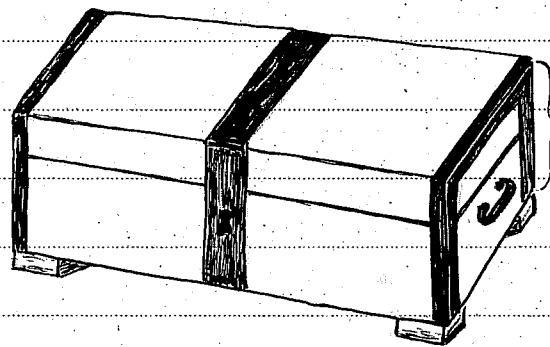
Byggnaden äger $\frac{1}{2}$ tunnland jord,
skogsjord, som årligen ger 15 br. i
arrendeavgift.

Sammankomning skulle ges om
byrorder på breven var anseende
hur det skulle gå från gård till
gård.

I bryt läda som frigör äldersmassen
frövaras endast en del handlingar
af relativt sent datum. De äldre
handlingarna frövaras hos hantver-
rare & hantverare i hantverksväg.
Af handlingarna i lädan som näm-
nas — handmåttbehandlingar hand-
lingar rörande processer, vägar och
bryt, avseende, hantver samt älder-
masserättskapet. Enligt en siff-
beräkning förordning från 1886 fick
äldersmassen leja för i värdet för
mindre smärre smärre, och
smärre smärre smärre något värd-
en som möjligen — äldersmassen
något, att de inte givet sig fröjanta
där.

4312

Pittberga bys låda är af järn, grön-
målad och försedd med svärms-
lade järnbeslag, och lås. I gaffarna
finnas handtag af järn. Lådan, som
är relativt ny, är försedd med fäll-
lock. Höjden är icke svårade.
Längd 88,5 cm; bredd 39 cm; djup 28 cm.

22,5 cm.

4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Byården

Villeberga äroar anmaldas att värta
bros undervecknad värta måndag
den 1re maj kl 1 på nagen för
att flytta äldremanshemmet och
betala skatter och bural som är ut-
lagd för året, Villeberga den 29
april 1871 äldremans hem No =
3. 5. 4. 14. 11. 12. 6. 2. 11. 13 och med-
hafres till mätstället påtusen iaktta-
ges,

På Vården

4312

Björnsöder

6
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Björnsöder ärovar anmodas att möta i
här varande stora nästa måndag
den 10. klockan kl. 6 på morgonen
för att betala ned, för de samt-
hemsöring till skolan, och följande
barnet Anders Hansson m. m. och
ärovar förvarsherrarna och en sten-
provenna vid skolan och dess affär
till N: 10. 10. 10. 1. 9 och medföljande
och samtliga och skolan inbjudes
Björnsöder den 8 oktober 1870

N: 1 Skrup som present

Påsk Nilsson

4312

Handlingar tillhörande Rilleberga by,
frömrade hos kamrer E. Håkansson
beständigt uppräknade uppräknaderna
af rika lantmäteribehandlingar som
skiften, stängseldelning och räkning-
ar, handlingar som vägar och bevak,
avseendet för bys allmogens
(rättshänsyn 1 maj - 1 maj), älder-
mansrättshänsyn 1900-1938 (1 maj-
1 maj), beviljanden samt den af Klei-
nbergska mätaregrändningens från
år 1811 i afskrift.

7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

År 1860 den 29 Maj förensamades Bil-
lbergas ättor på bystämma, att den
som för året var älderman skulle
utnämna sina äfva äligganden an-
gående byens sämre ättor - som
äfva vägar, som förbunden, att in-
förmia sig vid de entreprenadver-
ken Kronoförskningens utgifter för
iständhållande af värfvägiga väg-
kottor, och då för byens värfväg
äfva sig alla Billbergas ättor vil-
kåriga, värfvägiga vägar, samt redner
derom underlämna vederbörande väg-
ägare, hvilka då böra hjälpe iständ-
hålla sina väglottor; och skulle det
falla några in, att icke på den be-
stämda tiden göra detta, skulle de ef-

4312

9

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

rige åttioåra gammelt man
 för sin allmogens åtgärde, se-
 dan de dörre af hvar sin hustru un-
 dermåde.

Billberg, som ofta. Anders Månsson

Peter Månsson Anders Månsson Per Månsson

Peter Månsson Pål Månsson Mattis Månsson

Jöns Månsson Ola Månsson Engel Bengtsson

Johannes Persson P. Månsson

1820 den 6 Marsij

Full Kungens Hög Rättsningsbudsprande.
N:o 129

Prost.

Kungens Rättsningsbudsprande finner
allt rednings bidragsprande nödigt
förordna, att all den som prande skall
utgå af öfverste, Nummer efter
Nummer, i hvarmanen; att då flere
personer äro öfver, på ett och
samma hvarmanen, så må de ej
annordas, än ärligen, så att endast
en person skall under hela tiden,
beskida förmanen, och de öfrige del-
taga deraf genom sådan försättning,
som man wårda öfverstepranden

Uder be - - - - -

Med ärvorställande af Riddarerna ärrars
ansåttan rörande äldersmannaskeppet och
dess besittande i nämnde by, för jag
allervidnyddast afgifva uttalande.

Så det icke är med billighet och
rättvisa föreslås att de äldersmän-
na som innehålla ett mindre
betydande del af sin besittning
med dem, som besitta de större, och
jag icke eller kann möte mig befr-
gad tillställa befall till nämnda
en som bevisat från skjutnings-
skuldiga för äldersmännen, som
föreslås samhälle, så vägar jag

4312

hitta iöfverlydande församling om äldermann-
skapet i Billberga må beskrivas
ett år af förvarje hufvud eller hufvud
hufvudman, men icke röstas ut
än en gång om året, och om de
flera äro på de små hufvudman-
skapet må sinsemellan förre-
man och vice den som skall
beskriva äldermannskapet, då ord-
ningens hufvud till deras hufvud-
mans hufvud. Helsingborg den
2 Marsi 1820.

----- Thorg

12

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

Förteckning öfver de papper och
handskrifter, som förvaras i Billberga
bys data

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

- N: 1. Karta öfver Billberga bys gata, upprättad år 1797.
- " 2. Utdrag af byens karta, uppräknande vägnar och inkom byer år 1795-1797.
- " 3. Utdrag af kartan öfver Norra Måsinge by; år 1796.
- " 4. Karta och beskrifning öfver ego-ut. byer och vägnar och skatter mellan Wernö och Hvalbygs byar år 1763.
- " 5. Kartebeskrifning öfver Billberga bys egen före enskipper
- " 6. Kartebeskrifning öfver Billberga bys gata, år 1797.

- N° 7. Beskrifning öfver Sångskolan till Pille-
berga By, (år 1798)
- " 8. Mätning öfver den rda Magerstammet
till uphyskande hemman i Berga, år 1811
- " 9. Handlingar rörande äldersnämnde-
samlingen, 4 st.
- " 10. Dito rörande broen öfver ån i Pille-
berga, 8 st.
- " 11. Brovinderstämman angående den
s. m. skriftden, 4 st.
- " 12. Handlingar rörande delning af byns
vägar, 6 st.
- " 13. Handlingar rörande upparsväg vid
södra gränssen af N° 13 Berga. 13 st.
- " 14. Dito rörande reparations af den
s. m. lilla bron vid Berga å. 2 st.
- " 15. Mätning angående vägen vid Pilleberga

- gamla betäckt.
- N: 16. Sökrättsmänningsprotokoll 1819 angående skildring i kyrkans
- " 17 Kammarskollegii utslag 1831 angående skildring för prästgårdens
- " 18 Om underhållet af Säckers bro-
lid. 1 band.
- " 19. Protokoll 1807 om skiljedomsskrifning
mot Krona Kyrka by
- " 20. Utdrag ur beskrifningen öfver skiljedomsskrifningen inom Rönnebergs Län-
rad 1859.
- " 21. Utdrag ur enskilda handlingar, utslagande af skiljedomsskrifningarna rörande byens vägar
- " 22. Protokoll 1859 vid användningen af vägen från Johannes Perssons hemman

23. Räkningar och gränsvärden (A.O. nr. 1875)
- 88 st.
24. Dito d: för år 1876 - 3 st.
25. Skäpshamnshandelsbrevens 1811 för
Billeberga by
26. Protokoll den 9/4 1810 rörande en-
skifte i kommunen N: 10 Billeberga
27. Handlingar angående väglösningen
af byvägen mellan N: 11 &
13. 9. 6. och 12. Billeberga, af Känd-
rännen förklarad den 2 juni 1913.
2. st.
28. Vidare väglösningshandlingar. 2. st.

[Förteckningen nr 1-22 omfattar åren 1860-
1869; 23-28 senare tillägg]

ACC. N:R. 4312

Landskap: Småland Upptecknat av: Per Olof Samuelson
Härad: Älmhults län Adress: Älmhult
Socken: Billingsåkra Berättat av: Karl Måler
BY: Kullerås 1934
Uppteckningsår: 1934 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17a

Uppteckningen rör Byggnadsminnena i Kullerås by.

Om någon byorganisator i Helsing
kunde inga som helst uppgifter
inprästraffas. Den består af endast
tre gärnar.

ACC. N:R. 4312

Landskap: Småland

Härad: Rönneberg

Socken: Rönneberga

BY: Torsarp

Uppteckningsår: 1934

Upptecknat av: Peter Lundberg

Adress: Örnå

Berättat av: Hans Nilsson

Född år 1882

i Torsarp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1882

Uppteckningen för

Byggnadsnämnden och dess medlem-
mar i Torsarps by.

4312

18
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Äldermann. byttes till Julaffren nån-
dels för ^{en} fem år sedan, då man skil-
lade upp med att ha äldermann. Eiler
vid bytet var markerat.

Äldermannen hade ingen som
helt ersättning för sitt arbete.

Även äldre och äldre var
äldermann (?)

Äldermannens posten gick omkring
på alla årtusen i byn efter bevakna-
rens sammanberedning.

Rektore, vagnmakare, häre en o-
brända.

Samlingsplats föränd.

Vid sammankomning hade äl-
dermannen i gamla tiden i ett
hörn. Sedermera sånde han ut re-

4312

det som gick från min till min.
I bry lilla som frörens hos
Nötter finns ett sånt relativt små
handlingar.

19

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Den låda som nu finns i byn är
en enkel planklåda, som miss med-
delares fader lärt gräva för 40-50 år
sedan. Den var följande.
Längd 45 cm; bredd 25 cm; höjd 19 cm.

Den gamla lådan är för länge se-
dan förförd. Det var en bröt låda
försedd med vinkreder, vinkrade botten
och med botten försed med brödbakar.
Den var välbehållen i häll, rött,
grönt och svart. Vinkreder och
brödbakar på densamma och nå-
got årtal från 1700-talet.

ACC. N:R. 4312

Landskap: Skåne

Härad: Bönnelycke

Socken: Rättviksö

BY : Värnäs 1934

Uppteckningsår: 1934

Upptecknat av: Bengt Vagnberg

Adress:

Berättat av: Nils Malmgren

Född år i Värnäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21a

Uppteckningen rör
Sida 1-2 Beviljandet i Värnäs by.
" 2 Nils Malmgrens berättelse.
" 3 Skedelinngen i bys båda.
" 4-16 Byens båda.
" 17-23 Befordring från 1812.
" 24-27 Skotordning från 1790
" 24-27 Skotordning från 1828

Äldermannsinstitutionen öppnar kontor. Man
öppnar äldreman den 1 oktober (in-
ligt en handling i bps bilda var bps
1892 och 1893 den 1 oktober). Vid för-
brevet var ^(är) det gilla förs den afgående
äldermannen. Middagen bestod för
alltid af kanna bröd och fläsk. Den
började sedan man fått en best
och gjort upps rättskaperna

Äldermannsreolan gick omkring i
vassig redovisning, d. v. s. från gård till
gård.

Äldermannen hade ingen ersät-
ning för reolan.

Förre äldere och äldreingar fingo
vara äldreman.

Revisare, värdare och förs o-

Månda.

4312

22
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Byrådet äger en allmänning i
byn som är betad och odlad och bebyggd.
Samlingarna hade man hos
äldermannen.

Vänningarna och byarbete mån-
da.

En c:a en half m. lång byggnad
har man funnit i byn. Sam-
manhållning har under senare
tid varit genom församlingens
af order som "gick på" vanligt
rätt.

I byn liden som säger äldermann-
nen finnes en del handlingar —
landskapsbeskrifningar, processhand-
lingar, brev m. m.

4312

Beskrivning av en af fört; målad i brunt
med svarta linjer; försedd med
fält och; hören rindade; läsbar.
Inskrift:

Wormö By
1878.

Längd 54 cm; Bredd 27 cm; Höjd 16 cm.

23

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

N
4312

Byrdning
från Wärmö Bydelag
Förelagd år 1812.

24
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8
4

högskrift

4312

25

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sedan genom Kungens Befall-
ningsskriften den 9. och 10de No-
vember uppräddade Kungärs län
förordnadt, att tiderman i Warje
bylag för tillstånd, för att derstädes
befordra ~~ett~~ redning och skild, så
här i samhälle Wäner Byggnads
Kommit förordas om följande punk-
ter som tillhöra näm: att tiderman
för vara till Warje Bygelag, han
icke vara så nödigt nu som förut
innan Enskiftet förefall: men
så behöfves det tillväl till en och
annat mål i samhället om kron-
örande och alla andra förordat,
som Bygelaget kan tillhöra. Allt
så här i underskriften Kommit

fjärrerens all, tiderman bör vara in-
 ligen, och som inte som tillförelse
 all samlande barn och med färdande
 så har Vi fjärrerensbrunnis en föl-
 jande, tidermanseplan går efter
 omgång, efter som bygen begär till-
 förelse, då man lag gör. namligen
 börjas på N: 6 och sedan till N: 14,
 12, 8, 5, 10, 2, 3, 1, 4, 11, 9, 13, och en-
 lighet över vid den 1 st. reppet.

1. §.

Då den som tillträder Systemen emottager
 alla Byens handlingar med Byens
 Lada, och Brandbarnerna skall all
 vara hos tidermannen och han
 skall emottaga för alla Byens handling-

or; men som Brannhalsborna Högst skadade vid Wärdet, så sker Repara-
tionerna på Byggnadens bekostnad.

2. §.

Efter Kongl. förordningens är befallt
att, då Beträffande på tiderman bör
ske, bör alla ägarerna eller Jord-
ägarna vara närvarande. Då de
valde Äldermanerna är vald, så
bör man så väl som de andra Äl-
derna vid hvarje samling utgifva
skriftliga order hvad samlingens
angår, och viss del som bekräf-
tats så det bör vara; man får ej
upbrida den som det ej angår, så
de skriftliga order är utgångne

4312

28
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV8
8

som bör minnet vara en och en halv
hundra fört än det föresatta fören-
stället då samlingen bör ske; på
det ej möjligt som oönskipligt må
äga rum, så föreslås det ifråga
det ena förbundet till det andra
som nu Enskiften är belägna,
hvilket bör vara sagt på vedersta
i hvar ordning som det skall
föres, då det angår hela Byen från
N° 14, 4, 3, 8, och vedersta medföl-
jer till målestället.

3 §.

Som alltid afgår men drögmål, skul-
ke några rätta så gosskrifsig att
sittana vider ej emot saga och fört-

skaffa, så bör man till Bygglaget
24 sk. då alla är förbundne till sam-
kingen så bör Herren eller dess om-
bud dit komma så vida ärendet
angår husen, säger man därest
borde så vida man ej angivet nå-
gon af sina grannar till ombud,
så skulle man 16. Sk. komma
man för rent säger ett parst öf-
ver det skaffa husbestätt för 12
sk. att boret.

4. §.

Skulle den, som står för byggnadens
sjelf vilja beställa tegelsten så ut-
gå för man Ordet som för sagt är;
man man ej skaffa skriffeliga ordet,

X
10

så skall man ejfö anse sig för att
alla som samlingens medlemmar, hvar
redigt och lidigt brukade.

5. §.

Den som är fidejussor, och ej bundat
som nu sagt är i rättens tid, så
vida man om ärendet och fidejussor
resenskap, eller och upprästar Bege-
laget om rymninga samlingar, man
skall böta en Rtd. banco.

6. §.

Nu är förare samlande, den som
så misshandlar den andra med tung
eller slag, böte en Rtd. banco. öfrer-
faller några den andra med vad-

8
11

Ständiga och derigenom förargelse
orsakande böte 24 Skl. för 2^{ne}
till sådan förargelse vållande böte
den som förest der till böte 24 Skl.
och den andra 16 Skl. och hafva
ända den lidande makt att på-
ra efter lag.

7.5.

Medare är då äldermansstyrelsen eller,
skall den nybörjare eller utgående
äldermannen gifva en fjerding Ö, och
ett styck brännvin, då den som afständer
seglan deprederar att hvad han nu
händer haft i den redning han det-
ta emottog, brister han därvid följder
han alltså skada.

8. §.

Ingen får äga att anställa flere huss-
juller eller inlyses personerna som
man ejell man mår, på det att ej
Grannarna derigenom ej må vara
öfverlystade; gör någon det och ej af-
skaffar dem efter denna lag så
skall man ejell vara ansvarig för
dem, så att de ej blifva Råder eller
Svåröden till Råder.

9. §.

Alla dessa föreskrifter böder att af
Rådens Rådsmän och de som de föreskrifter
inmånade vidröras att de och till
Rådens Rådsmän användas, och ej till öf-
verflyktigt och öfverflyktigt beaktas an-

~~12~~
13

kanade, den som vägrar att gifva råd-
na böter af hvarsin äga deese förut-
munde allaga samt vil till
dösen försättas, löser man det ej till
den försatta tiden, så hafva Byggnads-
makts att rådgifva samt försätta, och
föresätta hvarsin ärsättning, utan
ansvar på den i dagen mædte
Spjuggning, till någon vil samt
allagandet föresätta med röststäm-
ga Ord, lugg eller slag, så skall det
vara i Företag emot hvarsin för om-
nämnd är.

10. §.

Sedan som föresättes är, att dagliga
Order eller Rådskickning till en och

4312

34

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV~~IX~~
14

Inom rättsväsendet vill de äro sam-
 lade, så till inrättelser, eller för-
 da rådande, då det utkommer på
 allmänna värl till samfallet Bygga-
 gets, men då till Högsta Rådet att
 råda efter Högsta Rådet, skulle då
 den Högsta Rådet förordnad,
 så äge man, att säga Högsta Rådet
 till förordnad; men den som ej kom-
 mer till Högsta Rådet skall råda
 Ordet först (erhåller) man skall vara
 nöjd med de Högsta Rådet beslut och
 hafve ej makt att derför att Högsta

11. 8.

Vilket Högsta Rådet skall
 den Högsta Rådet Högsta Rådet

Specie räkning på alla Bergens inkom-
me medel, så och Peter Norrbyll
de är ansvärd.

12. §.

Äldermannen skall hålla i församling
godt stånd. Tyd och Orde för Bergens
almäna väl, och skall Äldermannen
vårdta af Bergens samhälle äro:
3 Kapper hufve för borgeri Or. —
Hvilket allt detta vi med våra egen-
händiga Namns och Bismärkes an-
deskrifver och skall af oss regge-
ligen hållas och efterseas som för
säkras af
Wärmö den 16de Januari 1812.

4312

36
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

~~18~~
16

Jens Årsson, Matts Årsson, Nils Mattsson
Karl Petersson, Peter Nilsson, Jöns Nilsson
Karl Petersson, Nils Nilsson, Nilsen Nilsson
Bengt Jönsson, Bengt Bengtsson

Anders Nilsson,

Årsmärkande afskrift är med Original-
ket tillägnat lydande inryggas af:

Jöns Nilsson, Anders (ABS) Bengtsson,
äro i Träa Nilsson i Träa.

N 26

Den fröjelsamheten för barn och ungdomen i det kristna samhället, att uppfyllas i den rena kristna läran, barnämbetsen enligt och samdrägt med och med värden bibelskär: Således bärna. Värme bevisar sammanträtt och sig enklare försvaret som Skolembetsen på sätt som förjer, menigen.

1mo Ett Skolembets är upprättat i Värme by barnen är inrättat till barn att uppfyllas i läsande och skrivarande hvar och Skolembets alla ärover darskådes vid

37
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

~~17~~
17

~~76~~
18

mycket hålla, när reparationsbehöf.

2de Så anropa vi en Skolemästare
sådant som vi nuse för oss vara
schickelig i lärdom och upfostran,
samt kan läsa och skriva, denna
Skolemästare underhåller Värme-
bys män på sätt som följder.

3de Skolemästare underhåller och fö-
der barnen för en vecka och hål-
ler wackert i Skole - rummet där-
städes, de som ha bra barn följa
Skolemästaren den öfriga tiden, och
på samma sätt med wärmebys un-
derhållande.

~~76~~
19

4te December förbinda sig Yrörad^h A.
 med at tillägga en Juleplatt på
 byens redta gata näst till Sko-
 lehuset, som skall genom inbäg-
 nas och uppläsas, samt till Skole-
 mästare för öfverenskommas, sam-
 ma lunge skall warda inbägnad
 och i fredags ständ till den 24^{de}
 April näst kommande år 1797.
 Hvarsteden hjälpa till en dag
 med arrete och fjäring. Sedan
 öfverenskommas af Hovet,
 som öfverenskommer i byen,
 at hafva tillsyn at barn och en
 gör sin Skyldighet, såsom utålles
 En (1) Riksdaler Specie i rite
 för den kommande, som utålles

~~20~~

20

personer inset gör sin skyldighet,
som ålderdomsvårer med bror
andra årtar sin byen skall ut-
gåsta och till Skolehusets nytta
användas.

5te Harad vidare angår med barn-
rum och fattige barn, då lämnas
dem fri tillgång i den som Skola
och Skolehuset är förbrukat
at undervisa och läsa dem, så
väl som de andra barnen, då de
som äro mågrelunda främst
betala själva för sina barn Sko-
lehusets lön och i öfrigt som-
dan drager sig ingen som bär
ett christligt medlidande, at med-

delat den offatlige och nödoplyfte
föda och underhåll under den
tid baronen på sin Sverige.

Med Högstlig uppmärksamhet växer den-
na vår öfverenskommitte och
djupa och rättsliga undersökta
och högreberörda stadfästelse
här.

Således vara öfverenskommit
härmed med våra egenhändiga
underskrifter stadfäst och skedd
i Lunds den 7de November 1796.

Pehr Mikilsson Bengt Pålsson

4312

Erik Åkesson Bragt Jansson

Peder Hansson Nils Mattsson

Lars Persson Nils Jansson

Nils Andersson

Denna församling, som af Vår Herrens
 Barmhärtighet blifvit befriade, och så väl
 till icke som fattige barns under-
 visning i Kristendomen intill
 närvarande tid regelbundet blifvit
 öfverlefnat iöfnas måne till fram-
 tida gagnar och nyss blifva stad-
 fäst till förhållande af nya
 församlingar som ej sällan up-

Skriv endast på denna sida!

42

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV~~22~~

22

4312

Härfva och till iöfver gifra Menn i
en god afvig är bestemt.

Billeborga den 18 Marsi 1800

Wils H Schlander
Närs Predikant

Treman Sörta - ordning för Menn
Bij gillas och fastställs, till fram-
gon ruppig öfverförd - Menn
dånds Gärzlie Men 19 december
1800.

G. Rosen

--- bekräftar

43
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

~~22~~
23

Emedan det är föräldrares naturligtiga
 Pligt icke allena att bibringa sina
 Barn sådana kunskaper som en sam-
 jehanda yrkes och omständigheter
 är erforderliga än äfven tillse det
 en slik läraren med ena gränserna
 och frögämbet förvaras och eme-
 dan en slik användning icke vin-
 ner derigenom att Undervisning
 väcks till endast de som kunna
 vintermånaderna då all den öfriga
 tiden af året man några egentlig
 undervisning för Barnen behöfver
 då kunna lära dem som vinter-
 tiden bibringas under den öfriga
 tiden uti gränserna begränsas —
 Några uti samliga undervisande

~~22~~
20

Wärmö ärvar öfverenskommit och
 stadgat det undervisning skall
 värfställas en månad varje
 sommar, hvar till ungefärligen
 sista halwa af juni och första
 halwa af juli månader kommer
 att användas hvar till Scholgräng
 kommer att värfställas uti Pöjens
 Scholstus uti hvar till Schol - häll-
 ning samptige ärvarse delaga med
 lika förhållande som de till den
 öfriga Undervisningens Bidraga -
 Och skall denna öfverenskommit-
 se nu och framdeles med lika
 kraft och värkan utagas som
 den för Pöjaget förut fastställda
 Schol - ordninges - som försäres

4312

med samvriga väre namns under-
rättjande som skedd i Wänerf-
den 15de okt. 1828

Nam. Petersen Peter Månsson

Pål Andersson Lars Andersson

Nils Månsson

Kåran Månsson Pål Kängsson

N: 8 Lars Petersen Jon Nilsson

N: 14 Kåran Engesson (?)

Ditt Lars Petersen

46

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26

4312

Till rikse nämnden underskrifter
M. Lantz Ola Persson

47

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

~~24~~
27

ACC. N:R. 4312

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Bengt Lagerström
Härad: Börringe Adress: Börringe
Socken: Saxarp och Börringe Berättat av: X
BY : S. Mörlinge 1934 Född år i
Uppteckningsår:

48a

Uppteckningen rör

x Sid. 1-3

Byggnader i Mörlinge by.
Uppteckningar af byggnader och
grundplaner, båda c:a 50 år
gamla och förda i byn.
Handlingar i bys läda.

" 3-4

" 5

" 6

" 7-8

" 9

Bys läda I.
Bys läda II.
Bys läda III.
Bys bränningar.

I Södra Möringe har man varit äldre-
man. Omtycket sker den 1 maj un-
der precis samma former, som i
den gamla tiden. Man samlas hos
afgående äldremanens hustru 11
på förmiddagen, får en beer, dricker
kaffegjort och röker. Rättvisningsmen
görs upp, och sedan går man
i samlad skara, medförande byns
inventarier till den nya äldreman-
nen. Därefter bjuder man på mid-
dag, som enligt gammal sed be-
står af smör, bröd och ost och en
sup - bruna bröder, skinka och
köttfärs och en sup - färsk sop-
pa - pepparsoppan och en sup
- tvärschall och en sup - kakor.

4312

49
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Praka — Kaffe och Brödjuk. Sedan
blir det Långdag och Nattspel, mest
dubb och Kvarter. Före rörelse man
lovade en långpipare. Sittes slutar
i skymningarna, och innan det
är mörkt skola alla vara i
sina hem. Jäms på under sina
smärtsamma tändas och giller.

Undermorgens på Jäms
gård till gård och bruket väntar
eller äldringar förbi.

Undermorgens har ingen av
sällning

Rejaler har genomgått en
gruslag med besvär och som
deras ut.

Samlingsen har i mans minne

Hälsas hos äldermännen.

Sammanställning verkställdes för genom läsning i bys herre, och reformera hos äldermännen samt ut veder, som går från gård till gård. Den, som kommer för rent till samling, skall betän 25 öre och den, som undviker, 50 öre.

Hos äldermännen följa tre by-läror och ett bränsfärrer.

Handlingarna är ganska många, vilka bibehållna och redovisade. Bland dessa märkas landsmätningsskillingar (som enskifte, delningar af ägar, brunn etc.), en mängd brevtycker, processhand-

4312

lingar, rader, värmepåsar
1832 - 1927, ~~xxxx~~, af Kinnberg
mönsterverksamheten (Pajot) m. fl.

51
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

4312

Reys lida I en myggrad lida af
för med Jälvor hävarad 1928.

52

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

4312

Reps båda II af jern, omålad, på-
 senad med järntråd, på lås. Järn-
 var på ena sidan och sidorna. På-
 senad med järntråd. Sidorna
 båda är järntrådsagarna utmed
 hela bredden

längd 41 cm; bredd 26.5 cm; höjd 10.5 cm.

På locket är inskrivet:

BB

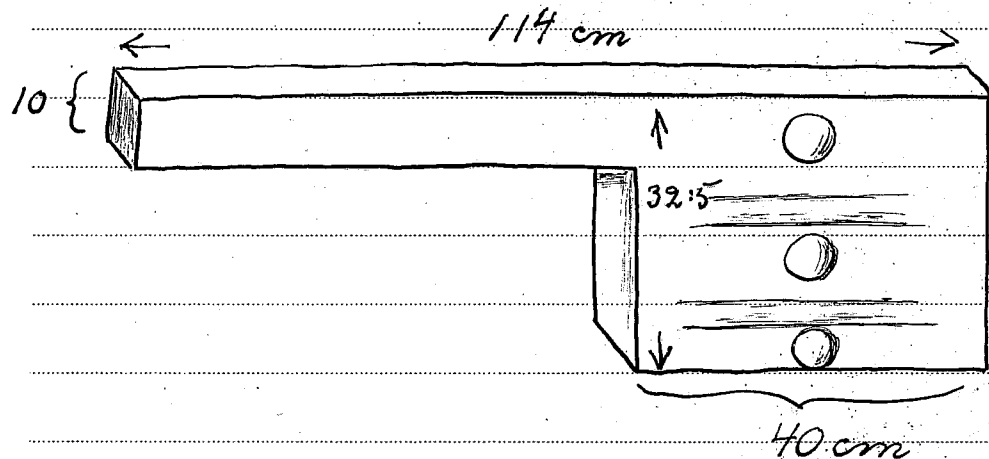
ÅR: MDCC LXXXI

53
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

6

4312

På sida III en beskriven part.
Häda gjord år 1901 sammant
delvis förpänd efter en äldre
af samma slag. Sålunda utseende:

I öfre cirkeln är inskrivet molnet
en (sjuåra) och den en måne
SMB ; i öfre bandet ÅR. MDC DI. ;
i mellersta cirkeln under en
brocka och öfver en sabel och

Skriv endast på denna sida!

54

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

4312

en mynkel OSCAR och därunder
11 ; i nedre bandet
PRIS. CDL XXV öre ; samt
i nedre cirkeln PSH därunder
en sabel och en pistol samt 86

55

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Brännjärn med Svärlapp. Med
denna järn brändes 8B in på
premiären för att man om de
kommer in på andra byars om-
råde skulle vara tvungna att
de tillförläggas.